

венъ работникъ печели на месецъ 75 гроша, безъ да се храни или спи въ фабриката.“

Отзиви за паметното епохално събитие — основаване на текстилна фабрика отъ турската държава въ Сливенъ, намираме и въ български източници. Така К. Фотиновъ, на когото Добри Желѣзковъ е билъ личенъ приятель и настоятель на книгите му, пише следното въ своето „Общое землеописание“ — Смирна, 1843 г.:

„Достойно памятни стана този градъ (Сливенъ) поради ржкодѣлницата сукнена (choxena), която постави благоразумний и остроумний Господинъ Добри Желясковъ, бессмертно уби есть имя его и вѣчнолюбие въ всѣхъ Болгарѣхъ!“

Освенъ рукодѣлничнитѣ сукна издава този градъ много вѣлнени хаби—ямурлуци именуеми, отъ които има доволна търговия, каквато и отъ вѣлненитѣ покривки (ямболии), причина за които става и похвалниятъ панаиръ пролѣтно време.“

Въ началото за държавната доставка се е работило сукно изключително отъ мека испанска вѣлна, каквато е била по-требна за изработване на официалнитѣ дрехи на офицери и чиновници въ турската държава. Всички работници и майстори били българи и се наричали отъ гражданитѣ „хаврикаджии“ (фабрикаджии). За отлиение отъ другитѣ обикновени работници, тѣ носили на главитѣ си високи фесове, съ дѣлги пюскюли презъ вратъ, а на фесовете отдѣсно пришита пиринчена значка (чилинче) — отличенъ царски знакъ. Фотографиите на тия значки предаваме тукъ (стр. 34).

Чилинчетата сѫ се раздавали споредъ чина и вършената работа на работника. Двата по-голѣми знаца на лѣво въ края (гл. фотографията) сѫ се окачали на десетници, стотници, а другитѣ — на останалите работници.

Споредъ освѣтленията, дадени нѣкога отъ хаджи Киро Мариновъ — табакъ, Добревъ съвременникъ и фабриченъ съседъ, както се вижда отъ образците-рисунки на тия чилинчета, служили сѫ на фабричното управление, като образци за пиринчени калъпи, отъ които сѫ се отливали значките. Тѣ сѫ се състояли отъ самата значка, разкошно цизилирана съ държавната турска тугра и емблемите на разните, упражнявани отъ работниците занаяти и препоръчвани качества, като ножици, дарақъ, станъ, привързаностъ и сръчностъ въ работата и пр. Рисунъкътъ имъ е толкова изященъ и съвършенъ,